

BOEKBESPREKING.

Johan Bojer, „De laatste Viking“, geautoriseerde vertaling uit het Noors door D. Logeman—van der Willigen. Leiden — Sijthoff's Litg.-Mij.

Dit boek geeft niet, wat de titel zou doen verwachten. Want in dien titel ligt iets van bittere ironie. De nazaten der Vikings zijn de Lofoten-visschers geworden, die hun lijf en hun ziel verkoopen in den strijd om het bestaan. En over hen, over hun strijd, over hun verwording, handelt het boek. Maar niet alleen de titel werkt verward. Het plaatje op den omslag van het ingenaalde exemplaar, dat een gepanteerd en sterk bewapend zee-rooverschip afbeeldt, werkt de vergissing nog in de hand. Dat is jammer. Hier is de ironie te ver gedreven. Maar dit is een gering bezwaar, indien ge 't eenmaal weet.

Van meer betekenis is de inhoud van dezen roman. En dan beginnen we te zeggen, dat er buitengewoon mooie trekken zijn in dit boek. Tenslotte is het maar de levensgeschiedenis van één jongen — Lars Myran — (misschien Bojer zelf?) maar deze historie is zóó ingeweven in het leven van zijn levensgezellen, dat de schrijver gelegenheid kreeg tot de mooiste karakterteekeningen.

En daartoe bezit hij in buitengewone mate de gave. Er zijn stukken in dit boek, die behooren tot het beste aan inbeelding van karakter (zonder dat er opzettelijk een karakter-analyse wordt gegeven) onder de vele pogingen, die in den laatste tijd in die richting zijn ondernomen.

Het moeizame leven der Lofoten-visschers en hun harden strijd met zee en koude is geteekend op zulk een wijze, dat het woord „moesterlijk“ hier zeker op zijn plaats is.

Daarbij is de Nederlandsche vertaling zéér goed. Maar — we kunnen dit boek toch allerminst onvoorwaardelijk aanbevelen. Want het christendom is in dit boek zoek. Er is een poging om ook het godsdienstig leven van deze sterken te tekenen. Maar dat is dan een godsdienst, die alles is, behalve christendom. Hier zijn de visschers nog werkelijk Vikings, zij 't dan ook Vikings van de 19e eeuw, die een psalm kennen en vloeken met den naam van Jezus en dien van Maria. Hun godsdienstig bewustzijn vinden we nergens geteekend, en hun religieuze emoties komen dan tot hun recht, wanneer ze in de kerk, met hun havelooze monden wijd open, een godsdienstig lied uitschreeuwen — en ze daarna genoeg hebben; de schrijver vindt, dat de prediker verder zijn mond wel had mogen houden.

De moraal van 't boek is goed bedoeld. We willen dat aannemen. En we hebben er grond voor, wanneer we zien hoe Lars reageert op „een uitgaansavond“, óók wanneer we de mooie teekening van zijn eerste liefde zien. (De twee briefjes van 't meisje aan Lars en van hem aan 't meisje zijn m.i. de beste stukjes uit 't boek.)

Maar nu maakt het feit, dat de schrijver óók het „meisjes confirmeren“, waaraan de visschers in de vreemde landen zich schuldig maken, teekent; de bewering omtrent „het te nauw geworden kleed“, en dergelijke, het boek van d'anderen kant zeer beslist ongeschikt voor het christelijk gezin.

Waarbij dan nog komt, dat de „zandeling“ natuurlijk een dranksmokkelaar en dus een huichelaar is, en het levende „drankorgel“, dat naar den naam Jacob luistert, een voorbeeld van eerlijkheid en goedhartigheid. Conclusie: dit boek is goed voor hen, die er prijs op stellen het leven der Lofoten-visschers geteekend te zien, en die oud genoeg en overtuigd genoeg zijn om met oordeel te lezen. Maar het boek behoort niet in onze gezinnen.

J. W.

De Redactie verzocht het oordeel van een onzer artsen over het volgende ingekomen boek:

„Homoeopathie in de Praktijk“, Dr. Med. J. Voorhoeve.

Dit handboek beleefte een ten druk. Deze nieuwe uitgave is een vermeerdeerde. Nieuwe ziektebeelden werden beschreven, terwijl ook de nieuwste ontdekkingen der wetenschap zijn besproken. Een groot aantal nieuwe illustraties zijn er in opgenomen.

Voor een deel is het boek gewijd aan de behandeling van de homoeopathische geneeswijze, voor een ander deel aan ziekenverpleging, verpleging van zuigelingen en kinderen. Ook geeft het werken voor eerste hulp bij ongelukken. Wat het eerste betreft blijkt wel, dat de beoordeeling der homoeopathische geneesmiddelen zelfs voor de voorstanders uiterst moeilijk is. Sommigen meenen, dat men een geneesmiddel moet aanwenden in een verdunning van één op miljoen. Andere voorstanders meenen van datzelfde middel dat een verdunning van één op biljoen als te sterk moet worden afgekeurd. Dat aan deze wijze van populariseeren gevaaren zijn verbonden, valt zeker niet te ontkennen. We kunnen daarom het boek niet zonder voorbehoud in ieders handen wenschen.

Het gedeelte over ziekenverpleging geeft vele nuttige werken. Goede afbeeldingen in den tekst verduidelijken de bedoeling van den schrijver. De uitgave van het boek is goed verzorgd.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:
Kampen (vac.): J. J. Westerhoek van Uerten; W. H. den Houting te Huizum en Dr. J. Thijs te Meppel.
Schoonebeek: cand. P. Bolt te Nunspeet en cand. L. E. Smilde te Utrecht.

Beroepen te:
Drieaun: W. van Gelder te Langeslag.
Cappelle op d'IJssel: W. A. Wiersinga te Wormer.
Grupekerke: Joh. H. Rielberg te Maasland.
Schoonekerke (W.): H. Moolhuizen te Krommenie.
Urm: J. D. Heersink te Oude-Pekela.

Vledder: cand. A. A. van Opstal te Nijmegen.
Werkendam: Joh. H. Rielberg te Maasland.
Wierden: cand. P. Bolt te Nunspeet.
Zuidhorn: N. H. van Goor te Groningen.

Bedankt voor:

Brouwershaven: E. J. van Voorst te Koetwijk.
Ennath: S. Idema te Wierum-Oergum.
Hazerswoude: J. D. Boerkoel te Volzon.

Beroepingswerk. Te Amsterdam heeft de Kerkeraad der Geref. Kerk van Amsterdam Zuid in beginsel besloten over te gaan tot de beroeping van een Ben. predikant.

Candidaat tot den B. Dienst. De heer K. Spoelstra, theol. cand. te Sappemeer, die met gunstig gevolg praeparatoir examen aflegde, is heriepbaar verklaard bij de Geref. Kerk.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Tweetal te:

Gouda: J. de Bruijn te Maasland en K. G. van Smeden te Zwolle.
Arnhem: H. Biesma te Groningen en J. L. de Vries te Rijnsburg.

Aangenomen naar:

Kampen: cand. K. G. van Smeden te Zwolle.

Bedankt voor:

Drachten, Hoogeveen, Haarlem, Nieuwendam, Meppel en Steenwijk: cand. K. G. van Smeden te Zwolle.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Made en Oud-Drimmelen: cand.-hulpvr. Th. J. Mulder te Musselkanaal.
Ouddorp (Z.-H.): F. Kijftenbelt te Feijenoord.
Rijnwaterwoude: cand. F. v. d. Wal te Barneveld.
Rijnwaterwoude: cand. G. Elzinga te Nieuwkoop.

Aangenomen naar:

Gorinchem: F. M. Muller te Kerk-Driel.
St. Annaaland: A. Oskam te Breda.
Rijnwaterwoude (toez.): cand. C. v. d. Wal te Barneveld.

Bedankt voor:

Rolland-Bath: C. Sundermeijer te Rithem.

Intrede te:

Huizen (N.-H.): C. B. Holland, Tekst: Jes. 42:6 en 7.

Emeritaat. De J. H. Wiersma, oudste predikant der Ned. Herv. Gemeente te Amsterdam, die 6 Januari a.s. zijn 60-jarige ambtsvervulling loopt te herleken, is voornemens tegen 1 April o.k. zijn emeritaat aan te vragen.

GLAS IN LOOD.

Geschilderd en gebrand Glas.
J. BROERE - ROTTERDAM
Opgericht 1896
DIJKSTRAAT 116—117—119
Telefoon 2407.

Tijdschrift voor Evangelisatie

onder redactie van:
Prof. Dr. F. W. GROENHEIDE,
Dr. J. GRIFFIN, Dr. J. P. TAZELAAR en Dr. J. de Vries met
veel medewerking.
Prijs f.1.50 per jaar.
Allen, die belangstellen in de Gereformeerde Evangelisatie, behooren zich door dit Tijdschrift op de hoogte te houden. De prijs is zoo laag mogelijk gesteld.
De nieuwe jaargang vangt aan 1 Jan. 1925.
Proefnummers zijn gratis verkrijgbaar bij de Uitgevers
GEBR. ZOMER & KEUNING, WAGENINGEN.

N.V. „REFORM“
Dir. E. BOERMA
Groningen Amsterdam
Heerestraat 58. Bokin 70
Dames en Heeren-
kleedermakerij
Coupons door het ge-
heele land te ontbieden.

Gebruikt Kerkorgel te koop aangeboden.

Nadere inlichtingen bij J. H. BESSELAAR, Bergweg 304, ROTTERDAM.

VRAAGT PRIJS EN ONTWERPEN!

GLAS IN LOOD VOOR KERKRAHLEN
EENVOUDIG EN GEWELDIG GESCHILDERD
NAAM: VENNOOTSCHAP G.S.V.
V.M. JOH. VAN DER MEULEN
LEEUWARDEN
GRACHTWAL 97-99, G.P.O. 1
ARTISTIEKE BEWERKING, VAN KUNSTIGE BEZIGING
LAGE PRIJZEN-TALRIJKE AANBEVELINGEN

GROEN
ELOUT
MACKAY
KUYPER
LOHMAN
DE VISSER

Van bovenstaande pleitbezorgers van het Christelijk Onderwijs lieten wij GROOTE PORTRETTEN vervaardigen in koper-diepdruk. De prijs van dit zestal portretten in lijst (buitenmaat 37 x 46 c.m.), verpakt in kist, bedraagt f.30 — inclusief emballage. — Bestellingen kunnen onmiddellijk worden uitgevoerd.

GOES. OOSTERBAAN & LE COINTRE.

BOEK- EN HANDELSDRUKKERIJ
OOSTERBAAN & LE COINTRE
GOES

Telefoon No. 58 Tel.-Adres: OOSTERBAAN

LIDMATENBOEKEN
DISSERTATIËN
PRIJSCOURANTEN
CIRCULAIRES
BRIEFPAPIER
NOTA's
ENVELOPPEN
LABELS
AANDEELLEN
OBLIGATIËN
BESTEKKEN
KLEURENDRUK
FIJNSTE CLICHÉDRUK
ENZ. ENZ.

Vergeet niet, indien ge prijs stelt op NET DUKWERK, onze adviezen in te winnen. Vluggende levering - Concurrerende prijzen

GEEN ADVERTENTIE

in „DE REFORMATIE“ blijft zonder resultaat, omdat zij door DUIZENDEN wordt gelezen!!

Het Christelijk Letterkundig tijdschrift
OPWAARTSCHE WEGEN

verschijnt dezer dagen met een uitgebreid
KERSTNUMMER
Nieuwe abonne's zenden wij dit nummer gratis

Opwaartscbe Wegen tracht te voldoen aan de eischen van het Christelijk literair streven en wil de jonge Christelijk kunstenaars gelegenheid geven zich te uiten.

Aanvragen om een nummer ter kennis-making zien wij gaarne tegemoet.

Een jaargang „Opwaartscbe Wegen“ is een llyvig boekje, dat men immer met genoegen ter hand neemt.

ABONNEERT U!

12 nummers per jaar, 400 blz., slechts f5.—.

UITGEVERSMIJ. „HOLLAND“ - AMSTERDAM

Verschenen:

ZENDINGS LIEDEREN

verzameld door een onderwijzer eener Kinderzendingsschool

Dit bundeltje bevat 38 Zendingssliederen, op daarbij aangegeven, alom bekende wijzen, te zingen door kinderen en groteren. Te gebruiken zoowel op kindersendingsscholen als op andere zendingssamenkomsten.

Prijs f0.35; bij minstens 50 exx. à f0.20 per ex.

GOES. OOSTERBAAN & LE COINTRE

Gratis-verspreiding van „DE REFORMATIE“

Voor GRATIS-VERSPREIDING van lectuur aan Hollandscbe patiënten in binnen- en buitenlandscbe Ziekenhuizen, en Sanatoria, houdt de Leider van het Muziek-Ensemble ten behoeve van Ziekenhuizen,

J. P. C. MEEUWSE
VLIETSTRAAT 2 TE AMSTERDAM

zich gaarne aanbevelen voor gelezen exemplaren van „DE REFORMATIE“.
300 INRICHTINGEN STAAN OP DE LIJST.